

GOLDSMITH SOM NEDSKRIVNINGSSYSTEM

REFÖN

Jesper Olsson

Nedskrivningssystem 1800-1900 är den svenska titeln på ett numera klassiskt verk i mediehistoria.

Termen nedskrivningssystem skulle också kunna tjäna som beteckning på den litterära funktion och praktik som den nordamerikanske poeten, konstnären, arkivarien, artisten, DJ:n, läraren, med mera, Kenneth Goldsmith utvecklat under de senaste decennierna. Åtminstone sedan han vid mitten av nittioalet initierade det arbete som skulle sammanfattas i den 606-sidiga volymen *No. III. 2.7.93-10.20.96* (1997); ett arbete som utforskar den estetiska och politiska potentialen hos insamlat, transkriberat och proceduralt bearbetat språk.

No. III var delvis inspirerad av den franska OuLiPo-gruppens pionjärgärning i bruket av litterära regler och skrivtvång och därtill förhållandevis raffinerad: samla in

stavelser, ord, meningar som slutar på ljudet "R" och ordna dem alfabetiskt (och narrativt växande) i ett slags språkencyklopedi-2000. I närliggande bokprojekt som *Soliloquy* (2001), vilket rymmer en transkription av en inspelning av allt Goldsmith yttrade under en vecka, eller *Fidget* (2000), där författaren in i minsta detalj beskriver allt han gör under ett dygn – ett slags *poésie vérité* – har detta raffinemang fått ge vika för nedskrivningen och den mediala transpositionen som poetiska operationer i egen rätt.

Goldsmith har sedan dess varierat sitt register en aning och hans aktionsradie inbegriper mycket mer än en produktion av böcker – hans allra viktigaste verk är kanske det digitala arkivet *UbuWeb* – men nedskrivningen utgör också fortsättningsvis en fundamental aspekt av hans författar- och konstnärskap. Särskilt tydligt är det i trilogin *The Wea-*

ther (2005), *Traffic* (2007) och *Sports* (2008), alla utgivna på det lilla Los Angeles-förlaget Make Now.

Trilogins första del består av en nedskrivning som baserar sig på digitala inspelningar av väderleksrapporterna från en radiokanal i New York under året 2002–2003. Likt Vivaldis violinkonserter är den, som David Antin observerar i baksidestexten, organiserad efter de fyra årstiderna. Del nummer två har på liknande sätt sitt ursprung i rapporter om den intensiva helgtrafiken i New York, denna gång under ett dygn. Den tredje och sista delen fångar sportkommentarer i samma medium. Mer specifikt handlar det här om kommentarerna från en baseballmatch mellan New York Yankees och Boston Red Sox från 2006 – en match som klockade in på drygt fem timmar och därmed är den hitintills längsta matchen någonsin i MBL.

Precis som Goldsmiths verk i stort excellerar trilogins texter i ett slags banalitetens, jargongens och vardagens skönhet. Dess stil påminner en del om Jack Kerouacs ”spontana prosa”, också den, för övrigt, baserad på radioprattens rytmer och melodier. Dessutom hör väder, trafik och sport till de mest slitna och gemensamhetsbringande av samtalsämnen i modern västerländsk talkultur – som ett slags kristalliseringar av den språkliga kommunikationens fatiska funktion. Samtidigt kommer den massiva ansamlingen av text att driva bort uttrycket från det vardagliga mot ett slags hyperrealism som förfrämligar talspråkets transparens och i stället lyfter fram dess materialitet. Marjorie Perloff har i *Unoriginal Genius* (2010) i samma anda betonat verkets litterära dimensioner och det åtföljande behovet av närläsning.

Men givetvis rymmer *The Weather*, *Traffic* och *Sports* också en stark konceptuell dimension, som vittnar om och reflekterar kring en samtida mediesituation och de mängder av information som sätts i cirkulation, översätts och omvandlas i rörelsen mellan olika medier, objekt, maskiner och människor – en datamängd som här affirmeras och avnjuts och samtidigt upprättar kritiska perspektiv på för-givet-tagna kopplingar mellan språkanvändning och identitet, minne, kunskap och avbildning. Här finns en förbindelse med ett av

Goldsmiths allra senaste verk, den ironiska och mediearkeologiskt modulerade operationen i *Printing Out the Internet* (2013), vilket följdriktigt består av en oavslutlig utskrift av allt material på nätet.

Men trilogins konceptuella betydelser kan ytterligare utvecklas och det är inte minst detta som gör den intressant. Precis som vädret bildar ett komplext system genom att utgöra något för oss nära och alldagligt och öppet och svårförutsägbart kan små förskjutningar i trafikens flöden resultera i stora, ödesdigra händelser. I bägge fallen handlar det om ett slags ekologier, där föreställningar om individuell kontroll och agens sätts på spel, och om vilket slags kunskap som frambringas genom sannolikhetskalkyler, statistik och algoritmiskt styrda simulationer snarare än genom det skarpt konturerade vetandet hos ett subjekt med utblick över och kännedom om en värld. Att sporten är regelstyrd och samtidigt underkastad tillfälligheter och slump hör förstås till spelets charm och grundläggande drivkrafter – det var kanske också just detta som motiverade Goldsmiths val av material till *Sports*.

Med andra ord: trilogins viktigaste konceptuella dimension är kopplad till informationsteori, informationsteknologi och den historia av ”cybernetisering” som det senaste halvsekleet genomlevt, enligt Erich Hörl i *General Ecology. The New Ecological Paradigm* (2017). En historia i vilken ett subjekt som vet, berättar, kommunicerar – och diktar – har fått konkurrens av system och ekologier, fördelning och lagring, reläer och nätverk för datatrafik. Därmed är detta också ett projekt som ställer frågor om plats och tid, vilket de tre olika temporaliteter som gett form åt de olika verken påminner om: naturens och det agrara samhällets årstider såväl som den cirkadiska rytmen och baseballens schemaläggning av det moderna livets växling mellan arbete och fritid konfronteras med det 24/7-samhälle som samtidens digitala flöden skapar, och som radion med sina sändningar skulle föregripa. Samtidigt som dessa temporaliteter idag kanske framstår som atavismer, som de mediala resterna av en tid som förgått.